

Verkennend natuuronderzoek realisatie crematorium te Laren (Noord-Holland)

Oriënterend natuuronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur

Datum: 18-09-2013
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AT/2013/18.09
Versie: C1

1 Inleiding

Voor een terrein langs de A27 ter hoogte van Laren (Noord-Holland) bestaan herontwikkelingsplannen. Het plangebied betreft een bosstrook langs de oostzijde van de A27 tussen de Weg Over Anna's Hoeve (zuidzijde plangebied) en de Doctor Albert Schweizerweg (oostzijde plangebied). Het bos betreft deels een productieaaldbos dat voornamelijk uit grove den bestaat en deels een gemengd bos met beuk, berk, zomereik en Amerikaanse eik. Het terrein wordt ingericht als crematorium. Om te onderzoeken of de inrichting van het terrein tot crematorium kan leiden tot effecten op beschermde soorten of natuurgebieden is een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd. Voorliggende rapportage bevat de uitkomsten van dit verkennend natuuronderzoek.

Figuur 1: Inrichtingsschets crematorium.

2 Wettelijk kader

2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) in oktober 2005 zijn door Nederland de internationale verplichtingen vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving verankerd. Ingevolge artikel 10a, eerste lid Nbwet, wijst de minister van EL&I gebieden aan ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Projecten, plannen of handelingen, die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben en die niet nodig zijn voor of verband houden met het beheer, zijn op grond van artikel 19d Nbwet verboden. Ook projecten, plannen of handelingen die buiten het Natura 2000-gebied plaatsvinden kunnen verboden zijn als er negatieve effecten door 'externe werking' kunnen optreden. Gedeputeerde Staten – of in uitzonderingsgevallen de minister van EZ – kunnen een vergunning verlenen voor activiteiten die negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen hebben. De vergunning wordt pas afgegeven nadat een zogenaamde 'habitat-toets' het bevoegd gezag de zekerheid heeft gegeven dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en dat er geen significante verstoring van soorten optreedt.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ffwet) voorziet sinds 1 april 2004 in bescherming van inheemse soorten planten en dieren. Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens art. 2 van de Ffwet de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder mede verantwoordelijk voor de zorg en bescherming van flora en fauna.

Voor de bij wet aangewezen soorten moeten activiteiten, ruimtelijke ingrepen en ruimtelijk gebruik worden getoetst aan de verbodsbepalingen uit de wet. Beschermde planten mogen niet worden geplukt of beschadigd (art. 8), beschermde dieren mogen niet worden gedood, verwond, gevangen, of verontrust (art. 9 en 10) en voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd of verstoord (art. 11). Bovendien is het niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben (art. 13). Wanneer als gevolg van activiteiten de effecten op beschermde soorten zodanig zijn dat daarmee deze bepalingen overtreden worden, dan dient daarvoor in bepaalde gevallen een ontheffing aangevraagd te worden.

In de Flora- en faunawet worden beschermde soorten ingedeeld in drie verschillende beschermingsniveaus:

Algemeen beschermde soorten

Voor algemeen beschermde soorten (soort van tabel 1 Ffwet) geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht bij activiteiten die te maken hebben met ruimtelijke ingrepen of beheer, mits de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt. Bij andere activiteiten moet wel een ontheffing worden aangevraagd. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de algemene zorgplicht. Er zal altijd gezocht moeten worden naar manieren om de negatieve effecten te minimaliseren.

Zwaarder beschermde soorten

Voor de iets zwaarder beschermde soorten (soort van tabel 2 Ffwet) is voor ruimtelijke ingrepen wel een ontheffing vereist, tenzij er gewerkt wordt volgens een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode biedt organisaties de mogelijkheid om bepaalde beheersmaatregelen of ruimtelijke ontwikkelingen uit te voeren zonder telkens daarvoor een (afzonderlijke) ontheffing te moeten aanvragen. In dat geval geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Het toetsingscriterium voor ontheffingverlening

van tabel 2-soorten is het criterium van de gunstige staat van instandhouding van de soort. Die mag niet in het geding komen.

Strikt beschermde soorten

De derde categorie zijn de strikt beschermde soorten (soort van tabel 3 Ffwet). Ten aanzien van deze beschermde soorten geldt dat altijd een ontheffing van de verbodsbepalingen moet worden aangevraagd. De ontheffing wordt alleen verleend indien uit onderzoek blijkt dat er een bij wet genoemde dwingende reden aan het plan ten grondslag ligt, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

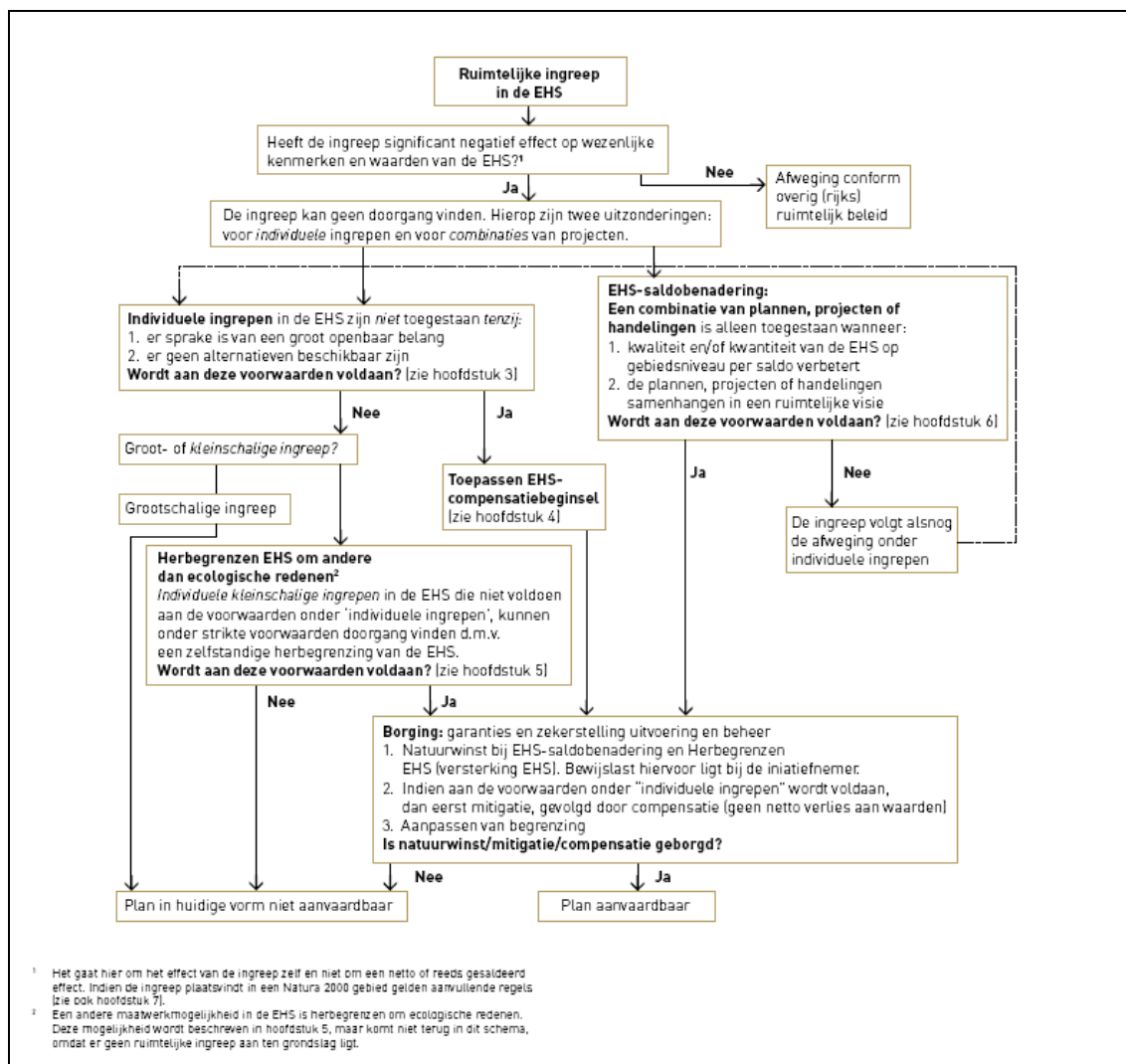
Vogels

Vogels vormen een aparte categorie. Voor broedende vogels zijn er vrijwel geen ontheffingsmogelijkheden. Vogels zijn vooral kwetsbaar in hun broedperiode, daarom geldt in ieder geval dat in de buurt waar vogels broeden geen werkzaamheden mogen plaatsvinden in het broedseizoen (globaal van half maart tot begin augustus). Door het ministerie van EZ is een lijst opgesteld met vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn. Voor deze soorten geldt dat ze ook buiten het broedseizoen niet mogen worden verstoord of hun vaste rust- en verblijf mag worden aangetast.

2.3 Beleid ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal, en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is verankerd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR). Kaderstellende regels ten aanzien van o.a. de EHS zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen de EHS vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Het Rijk en de provincies hebben spelregels afgesproken over wat wel en niet kan omtrent de EHS. Ze hebben dit in overleg met gemeenten en maatschappelijke organisaties gedaan. De afspraken zijn de 'Spelregels EHS'. In onderstaand stroomschema zijn de spelregels van de EHS schematisch uitgewerkt.

Figuur 2.3: Stroomschema ruimtelijke ingrepen in de EHS (Bron: Spelregels EHS, ministerie van LNV, VROM en provincies).

De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de ecologische hoofdstructuur in Noord-Holland is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie 2013 (PRVS 2013). Artikel 19 lid 1 van de PRVS bepaalt dat voor gronden aangeduid op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan, als Ecologische Hoofdstructuur en als Ecologische Verbindingszone 'een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur en de Ecologische Verbindingszone significant aantasten'. Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de 'Nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging in beginsel niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast. Afwijken van deze regel is alleen mogelijk als het maatschappelijk belang groot is en er geen reële alternatieven zijn.

3 Resultaten

3.1 Bureaustudie

3.1.1 Werkwijze

Op basis van bestaande inventarisatiegegevens is een bureauonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde gebieden en/of soorten in (de omgeving van) het plangebied. Hiervoor zijn o.a. verspreidingsatlassen gebruikt en digitale media als www.waarneming.nl. Aan de hand van deze bureaustudie kan een inschatting gemaakt worden van welke beschermde gebieden en/of soorten er mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen.

3.1.2 Natuurbeschermingswetgebieden

Natura 2000-gebieden

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen op een afstand van 7 km van het plangebied. Gezien de grote afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde natuurbeschermingswetgebied, de ligging van het stedelijk gebied van Hilversum ertussen en de beperkte effectafstand van de ingreep, kan een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied op voorhand worden uitgesloten. Verdere toetsing in de vorm van een verslechteringsstoets of een passende beoordeling of het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

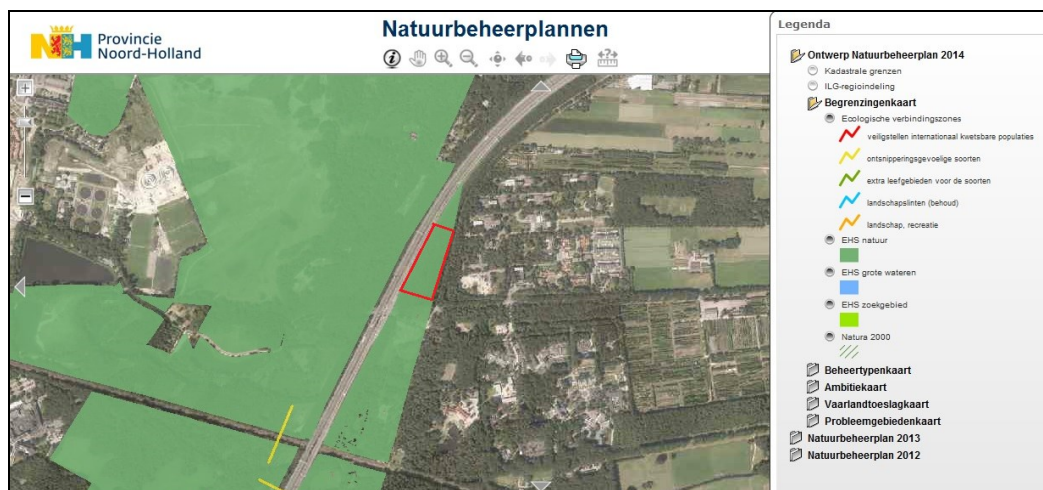
Beschermde natuurmonumenten

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de begrenzing van een Beschermd natuurmonument, maar in de omgeving van het plangebied bevinden zich wel enkele Beschermde natuurmonumenten. De dichtstbijzijnde Beschermde natuurmonumenten zijn Heidebloem en Zuiderheide/Laarderwasmeer op ca. 100 meter van het plangebied. Beide Beschermde natuurmonumenten liggen aan de overzijde van de A27. Van oppervlak-teverlies binnen de begrenzing van Beschermde natuurmonumenten is geen sprake. Extra verstoring als gevolg van verlichting of geluid zal gelet op de verhoogde ligging van de A27 tussen het plangebied en de Beschermde natuurmonumenten en de aanwezigheid van geluidsschermen langs de rijksweg niet optreden. Van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken van Beschermde natuurmonumenten is derhalve geen sprake. Verdere toetsing in de vorm van een aanvullende natuurtoets of het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

3.1.3 Ecologische Hoofdstructuur

Begrenzing EHS

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In onderstaande figuur 3.1.3 is de ligging van de EHS weergegeven ter hoogte van het plangebied.

Figuur 3.1.3: Overzicht ligging EHS (groen gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Natuurbeheerplan provincie Noord-Holland.

Toetsingskader

In het beleidsdocument '*Handreiking ruimtelijke bescherming en compensatie natuur en recreatie*' (Provincie Noord-Holland 2007) is aangegeven dat de kernkwaliteiten binnen de EHS zijn onder te verdelen in natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteit en beleving van rust. Indien als gevolg van een bestemmingswijziging de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS wezenlijk worden aangetast, dan dient een zogeheten "Nee, tenzij-toets" uitgevoerd te worden.

In de "Nee, tenzij-toets" wordt onder andere gekeken of er sprake is van een dwingende reden van groot maatschappelijk belang, of er geen andere bevredigende oplossingen mogelijk zijn en of compensatie mogelijk is.

In de Handreiking is aangegeven dat onder 'significant negatief effect' moet worden verstaan:

- Areaalverlies door grootschalige ingrepen zoals in de streekplannen genoemd;
- Het permanent ongeschikt maken van een terrein voor het realiseren van het gewenste natuur- of recreatiedoel;
- Het doorbreken van aaneengesloten natuureenheden of migratie- en foerageroutes dan wel recreatieve routes;
- Het verstoren van a-biotische kenmerken, waardoor het behouden of realiseren van het gewenste natuurdoeltype wordt bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt;
- Intensivering van activiteiten, waardoor verstoring van rust en leefgemeenschappen plaatsvindt.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS worden bepaald aan de hand van de natuurdoeltypen uit het Natuurbeheerplan die in het betreffende gebied aanwezig zijn. Het natuurdoeltype dat in het plangebied aanwezig is N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Dennen-, eiken-, of beukenbos omvat bossen met dennen, eiken, beuken en/of berken en zijn vaak eenvoudig van structuur. Veel van deze bossen komen voor op zure, droge en zandige bodems. Wanneer de bodem meer leem bevat, kennen de bossen een grotere floristische rijkdom. Ook vochtiger typen van deze bossen met pijpenstrootje in de ondergroei behoren hiertoe. Vegetatiekundig behoren deze bossen tot het Zomereikenverbond of het verbond der naaldbossen.

Biotische kwaliteit van het type wordt uitgedrukt in het voorkomen van kwalificerende soorten uit de volgende soortgroepen:

Planten:

bochtige klaver, bosanemoon, brede wespenorchis, dalkruid, dennenorchis, dennen-wolfsklauw, dubbelloof, Duitse brem, echte guldenroede, fraai hertshooi, gebogen drie-hoeksvaren, geschubde mannetjesvaren, gewone salomonszegel, grote veldbies, hengel, klein wintergroen, kleine keverorchis, koningsvaren, kranssalomonszegel, lelietje-van-dalen, linnaeusklokje, mispel, ruige veldbies, schaduwkruiskruid, steenbraam, stekende wolfsklauw, stengelloze sleutelbloem, stippelvaren, stofzaad, valse salie, valse zandzegge, wilde narcis s.s., witte klaverzuring, witte veldbies, zevenster, Zweedse kornoelje

Broedvogels:

appelvink, boomklever, boomleeuwerik, fluitier, geelgors, groene specht, keep, kleine bonte specht, middelste bonte specht, raaf, sijs, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, zwarte specht

Wat betreft kwaliteitsbepaling geldt het volgende:

- Goed: indien minimaal 6 kwalificerende soorten voorkomen, waarvan ten minste 4 op >15% van de oppervlakte van het beheertype en beide soortgroepen vertegenwoordigd zijn.
- Matig: indien 4-5 kwalificerende soorten voorkomen of indien meer soorten voorkomen, maar niet aan de eisen van klasse goed voldaan wordt.
- Slecht: indien niet aan de klasse matig of goed voldaan is.

Beoordeling effecten op de EHS

Areaalverlies EHS

Als gevolg van de inrichting van het gebied tot crematorium zal een (groot) deel van het natuurdoeltype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos verloren gaan. Het crematorium krijgt weliswaar een natuurlijk en bosrijk karakter, maar zal meer een parkachtige uitstraling hebben dan een aaneengesloten bosgebied. Er is dus sprake van areaalverlies aan EHS. Op dit aspect is mogelijk sprake van een significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

Verlies kwaliteit natuurdoel

Als gevolg van de inrichting van het gebied tot crematorium zal een (groot) deel van het natuurdoeltype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos verloren gaan. Er is dus sprake van een verlies aan kwaliteit van het natuurdoel. In het plangebied zijn tijdens het verkennend natuuronderzoek geen kwalificerende soorten van het natuurdoeltype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos aangetroffen. Voor een deel van de soorten geldt bovendien dat ze ook in de nieuwe inrichting voor zouden kunnen komen. Als gevolg van de inrichting van het gebied tot crematorium zal geen sprake zijn van een wezenlijk verlies aan leefgebied van kwalificerende soorten.

Verlies aaneengeslotenheid

Het plangebied betreft de noordpunt van een min of meer aaneengesloten bosstrook langs de oostzijde van de A27 tussen Hilversum en Laren. Ten noorden van het plangebied houdt de EHS op en is ook geen ecologische verbinding met meer noordelijk gelegen EHS-gebieden mogelijk vanwege de ligging van het knooppunt Eemnes (A27/A1). Van een verlies aan aaneengeslotenheid is derhalve geen sprake. Op dit aspect is geen sprake van een significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

Verstoren a-biotische kenmerken, rust en leefgemeenschappen

Als gevolg van de inrichting van het gebied tot crematorium zal er sprake zijn van een toename aan verstoring in het gebied. Momenteel is de bosstrook niet toegankelijk voor

publiek en op dit punt dus onverstoord. Er is weliswaar sprake van aanzienlijke geluid-verstoring van de naastgelegen rijksweg A27, maar ondanks dat zijn toch diverse broedvogelsoorten waargenomen. Op dit aspect is mogelijk sprake van een significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

3.1.4 *Beschermde soorten*

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten uit het plangebied. Voor zover bekend is het plangebied niet eerder onderzocht op aanwezigheid van beschermde soorten. In de ruimere omgeving van het plangebied komen bijzondere soorten als groene specht, eekhoorn en verschillende soorten vleermuizen voor (www.waarneming.nl). Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (www.ravon.nl) komen in de omgeving van het plangebied strikt beschermde reptielensoorten als hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis voor.

3.2 Verkenning veldbezoek

3.2.1 *Werkwijze*

Op 17 september 2013 heeft een verkennend veldbezoek in het gebied plaatsgevonden. Op basis van expert judgement is aan de hand van biotoopeisen van beschermde soorten en habitatkenmerken in het plangebied beoordeeld welke beschermde soorten er (potentieel) in het plangebied voorkomen. Het veldonderzoek heeft een verkennend karakter en betreft geen uitputtende soorteninventarisatie.

3.2.2 *Flora*

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten in het plangebied aangetroffen. Het plangebied bevat ook geen geschikte biotoop voor beschermde plantensoorten zoals orchideeën en klokjes. Alleen voor de overige beschermde plantensoort daslook (tabel 2 Ffwet) is potentieel geschikt biotoop aanwezig, maar de soort is niet in het plangebied aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten in het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is niet aan de orde.

3.3 Vogels

Tijdens het verkennend veldbezoek is een groter vogelnest aangetroffen in een grove den dat mogelijk een (oud) nest van een sperwer is. Het nest van een sperwer is, mits niet permanent verlaten, jaarrond beschermd. Andere jaarrond beschermde nesten van vogels met een vaste rust- en verblijfplaats zijn niet in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn verder diverse zangvogelsoorten aangetroffen waaronder houtduif, gaai, koolmees, pimpelmees, roodborst, vink, zanglijster en grote bonte specht, die mogelijk in het plangebied broedt. Werkzaamheden in het gebied dienen dan ook buiten het broedseizoen van vogels uitgevoerd te worden om geen broedende vogels te verstoren.

3.4 Zoogdieren

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten zoals das en boomarter aangetroffen. Wel zijn op diverse plaatsen sporen van eekhoorn aangetroffen. Het plangebied fungeert als leefgebied voor de eekhoorn. In het plangebied staan verder meerdere bomen met holtes, gaten en kieren die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied bevat verder geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek moet uitwijzen of in het plangebied vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en of het plangebied als foerageergebied door vleermuizen wordt gebruikt. Verder zijn enkele algemeen voorkomende zoogdiersoorten als bosmuis, bosspitsmuis en egel in het plangebied te verwachten.

3.5 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is niet aan de orde.

3.6 Amfibieën

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat kan dienen als voortplantingsplaats voor amfibieën. Er is ook geen geschikte biotoop voor de rugstreeppad aanwezig. In het bos kunnen algemeen voorkomende soorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander overwinteren vanuit vijvers uit de naastgelegen woonwijk. Dit zijn algemeen beschermde soorten (tabel 1 Ffwet) waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet geldt. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is niet aan de orde.

3.7 Reptielen

In het plangebied is geschikte biotoop aanwezig voor de reptielensoort hazelworm. Het plangebied is gedeeltelijk reliëfrijk en kent met name op het talud van de rijksweg A27 enkele open zonnige delen waar hazelwormen zich kunnen opwarmen in de zon. In het bos is plaatselijk een strooisellaag en dood hout aanwezig waaronder hazelwormen kunnen schuilen. In het kilometerhok waarin het plangebied ligt zijn ook eerder waarnemingen van hazelworm gedaan en de soort komt in de bredere omgeving vrij frequent voor. De herinrichting van het gebied tot crematorium kan leiden tot verlies aan leefgebied van de hazelworm. Indien uit aanvullend veldonderzoek blijkt dat de soort daadwerkelijk aanwezig is, dan is een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Voor andere beschermde reptielensoorten zoals levendbarende hagedis, zandhagedis en adder is geen geschikte biotoop in het plangebied aanwezig. Effecten op deze soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

3.8 Ongewervelden

In het plangebied is geen geschikte biotoop voor beschermde soorten ongewervelden aanwezig. De aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden in het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is niet aan de orde.

4 Conclusie

4.1 Beschermd gebieden

4.1.1 *Natura 2000-gebieden*

Uit het verkennend natuuronderzoek blijkt dat het plangebied niet binnen de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden ligt. Effecten op Natura 2000-gebieden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten. Nadere toetsing of het aanvragen van een vergunning op grond van artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 is niet noodzakelijk.

4.1.2 *Beschermd natuurmonumenten*

Uit het verkennend natuuronderzoek blijkt dat het plangebied niet binnen de invloedssfeer van een Beschermd natuurmonument ligt. Aan de overzijde van de A27 liggen weliswaar twee Beschermd natuurmonumenten, maar vanwege de verhoogde ligging van de A27 en de aanwezigheid van geluidsschermen tussen het plangebied en de Beschermd natuurmonumenten kan een verstoring op deze Beschermd natuurmonumenten worden uitgesloten. Nadere toetsing of het aanvragen van een vergunning op grond van artikel 16 Natuurbeschermingswet 1998 is niet noodzakelijk.

4.1.3 *Ecologische Hoofdstructuur*

Uit het verkennend natuuronderzoek blijkt dat het plangebied binnen de begrenzing van de EHS ligt en dat sprake is van verlies aan areaal van en rust in het natuurdoeltype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Een significante verslechtering van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS kan niet op voorhand worden uitgesloten. Nadere toetsing aan het “Nee, tenzij-principe” is noodzakelijk in de vorm van een “Nee, tenzij-toets”. De bestemmingswijziging kan alleen plaatsvinden wanneer sprake is van een dwingende reden van groot maatschappelijk belang, er geen andere bevredigende oplossingen zijn en elders compensatie van verlies aan natuurwaarden plaatsvindt.

4.2 Beschermd soorten

Uit het verkennend veldbezoek komt naar voren dat het plangebied geschikte biotoop bevat voor enkele zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en/of 3 Ffwet). De reptielensoort hazelworm (tabel 3 Ffwet) komt naar verwachting in het plangebied voor en er zijn diverse bomen met holtes, gaten en kieren die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (tabel 3 Ffwet). Daarnaast zijn op diverse plaatsen sporen van eekhoorn (tabel 2 Ffwet) aangetroffen.

In het plangebied zijn ondanks de ligging naast de Rijksweg A27 diverse (broed)vogelsoorten waargenomen. Er is 1 groter nest aangetroffen dat mogelijk een (oud) sperwernest betreft.

Omdat de aanwezigheid van enkele zwaarder beschermde soorten niet op voorhand is uit te sluiten, is nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van:

- Hazelworm
- Vleermuizen
- Roofvogels (sperwer)

Aanwezigheid van andere soorten/soortgroepen kan op voorhand worden uitgesloten en hoeft derhalve niet aanvullend onderzocht te worden.

Indien uit aanvullend veldonderzoek blijkt dat vleermuizen, hazelworm en/of roofvogels in het plangebied aanwezig zijn, dan is voor de realisatie van het crematorium een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.